

PRIPOROČILA ZA TRANSNACIONALNO TRAJNOST

Pripravil Andreas Hieronymus
Zadnja posodobitev: November 2014
Prevod: Mirovni inštitut

Abruzzo Region

Finnish Ombudsman
for minorities

UNICRI

ENAR

Progetti Sociali

ISIG

ELTE

Peace Institute

The Forum

Projekt LIGHT ON sofinancira Program za temeljne pravice in državljanstvo Evropske unije. Pričujoči dokument je nastal s podporo Programa za temeljne pravice in državljanstvo Evropske komisije. Za vsebino dokumenta je odgovoren konzorcij projekta LIGHT ON in v nobenem pogledu ne odraža stališč Evropske komisije.

Pričujoči document je pripravil ENAR v sodelovanju s projektnim konzorcijem. Dokument je dostopen in ga lahko prenesete s spletne strani projekta www.lighton-project.eu. Za nadaljnje informacije prosim pišite na e-naslov: info@lighton-project.eu.

Objavljeno: November 2014

Kazalo

1. UVOD	4
2. PRIPOROČILA	5
2.1 Poiščite odgovornega partnerja, ki bo prevzel skrb za prihodnost LIGHT ON	5
2.2 Povezujte in gradite na obstoječih antidiskriminacijskih platformah in platformah proti zločinom iz sovraštva	5
2.3 Zagotovite spremljanje poročil	5
2.4 Razširite informacije - promocija LIGHT ON mobilne aplikacije	5
2.5 Omogočite brezplačen dostop do LIGHT ON mobilne aplikacije	6
2.6 Pokažite, da deluje	6
2.7 Doseganje transnacionalnih ciljnih skupin s pomočjo različnih jezikov	6
2.8 Širite LIGHT ON skupnost na spletu in izven spleta	6
2.8.1 ŠIRITE LOGO LIGHT ON PROJEKTA	6
2.8.2 ŠIRITE LIGHT ON BROŠURO	6
2.8.3 SPODBUJAJTE VIDEO PRODUKCIJO, KOT JE NASTALA V OKVIRU PROJEKTA LIGHT ON, TUDI PRI DRUGIH PROJEKTIH	6
2.8.4 SODELUJTE PRI VIZUALNI BAZI LIGHT ON PROJEKTA IN LIGHT ON BLIKI (VKLJUČUJOČ DRUGE JEZIKE)	6
2.8.5 ŠIRITE INFORMACIJO O "PREPOZNAJ RASIZEM NA SPLETU"	7
2.8.6 USTVARITE MOŽNOSTI USPOSABLJANJA O PREISKOVANJU IN PRIJAVI SOVRAŽNEGA GOVORA NA SPLETU	7
2.8.7 VKLJUČITE AKADEMSKO SFERO IN RAZISKOVALCE TER RAZISKOVALKE	7
2.8.8 VKLJUČITE MLADE IN ŠOLSKO MLADINO	7

1. UVOD

Pričujoča **PRIPOROČILA ZA TRANSNACIONALNO TRAJNOST projekta LIGHT ON** si prizadevajo za to, da bi se tudi po koncu financiranja projekta LIGHT ON orodja in gradiva še naprej razvijala in uporabljala v nasprotovanju rasizmu in zločinom iz sovraštva v Evropi.

PRIPOROČILA ZA TRANSNACIONALNO TRAJNOST projekta LIGHT ON temeljijo na evalvacijskih poročilih in odzivih Svetovalnega odbora za končne uporabnike in uporabnice in avtorjevih lastnih opažanj in refleksij. Svetovalni odbor za končne uporabnike in uporabnice sestoji iz strokovnjakov in strokovnjakinj iz različnih delov Evrope:

Sredozemlje

- Ciper, KISA, Nicoletta Charalambidou
- Italija, Vincenzo Cucco of Piemonte Region

Vzhodna Evropa in Balkan

- Estonija, Tallin Centre for Legal Information, Julia Kovalenko
- Litva, Lithuanian Centre for Human Rights, Birute Sabatauskaite
- Srbija, Helsinki Committee for Human Rights in Serbia, Sonja Biserko

Srednja Evropa

- Nemčija, European Association of Lawyers for Democracy and World Human Right, Thomas Schmidt
- International Partnership for Human Rights, Simon Papuashvili

Severozahodna Evropa

- Velika Britanija, Runnymede Trust, Rob Berkeley

Svetovalni odbor za končne uporabnike in uporabnice je vodil

- Dr. Andreas Hieronymus, Evropska mreža proti rasizmu - ENAR, Bruselj in Hamburg.

Priporočila svetovalnega odbora za končne uporabnike in uporabnice se za namen transnacionalne trajnosti orodij in gradiv projekta LIGHT ON nanašajo na naslednje "produkte":

- LIGHT ON MOBILNA APLIKACIJA
- LIGHT ON SPLETNA STRAN (<http://www.lighton-project.eu>)
- LIGHT ON BROŠURA (http://www.lighton-project.eu/uploads/File/Online_brochure)
- LIGHT ON VIDEO(http://youtu.be/dWBLLH_o4e8)
  - Nacionalni videi:
    - Italija: <http://youtu.be/Ua5Jwwufkl>
    - Velika Britanija: <http://youtu.be/f0UZDO5e2Xw>
    - Slovenija: <http://youtu.be/sgEjxFic3xQ>
    - Madžarska: <http://youtu.be/XvS5RILwAqg>
    - Finska: <http://youtu.be/04omgWOll6s>
  - Videi so podnaslovljeni v petih jezikih projekta. Podnapise lahko izbirate v meniju nastavitve.
- VIZUALNA PODATKOVNA BAZA LIGHT ON (<http://www.lighton-project.eu/site/main/visualdb/index>)
- PRIROČNIK ZA USPOSABLJANJE O PREISKOVANJU IN PRIJAVI SOVRAŽNEGA GOVORA NA SPLETU (<http://www.lighton-project.eu/uploads/File/Training%20Manual.pdf>)
  - Krajša verzija: <http://www.lighton-project.eu/uploads/File/Training%20Manual%20summarised%20version.pdf>
  - Anti-Racism Toolkit: <http://www.lighton-project.eu/uploads/File/Toolkit%20STAMPA.pdf>
- SPOT RACISM ONLINE (<http://www.lighton-project.eu/uploads/File/Spot%20Racism%20Online.pdf>)
- LIGHT ON BLIKI (<http://www.lighton-project.eu/site/main/glossary/index>)

2. PRIOROČILA

2.1 Poiščite odgovornega partnerja, ki bo prevzel skrb za prihodnost LIGHT ON

Da bi lahko sledile tehničnemu razvoju platform, aplikacije kot je LIGHT ON mobilna aplikacija, potrebujejo stalno tehnično izpopolnjevanje. Druga orodja, kot so spletne strani, bliki, itd., prav tako potrebujejo osvežene podatke iz transnacionalne evropske javne sfere in oceno teh podatkov s strani stalno delujoče usposobljene ekipe. Zato je potrebno najti odgovornega partnerja za delo na tem področju in ga podpreti s temeljnim financiranjem, z namenom nadaljevanja in širjenja LIGHT ON orodij in vsebin. Tak partner bi lahko bil na primer UNICRI - Medregijski raziskovalni inštitut Združenih narodov za kriminal in pravico, ki je razvil aplikacijo in ENAR - Evropska mreža proti rasizmu, ki ima že razširjeno potrebno infrastrukturo po vsej Evropi.

2.2 Povezujte in gradite na obstoječih antidiskriminacijskih platformah in platformah proti zločinom iz sovraštva

Druge platforme, kot je npr. RED Network (<http://www.red-network.eu/>), sistem zgodnjega opozarjanja, sestavljen iz 17 raziskovalnih in civilnodružbenih organizacij držav članic EU, so prenehale delovati, ko se je zaključilo financiranje. Projekt RED se je osredotočal na prijavo in dokumentiranje zločinov iz sovraštva, rasističnih, diskriminatornih vsebin in situacij, kot tudi nudil pozitivne pobude in odzivne politike. RED je na zemljevidu temelječ portal in uporabniku prijazno neodvisno orodje, ki zagotavlja pregleden in primerjalni vpogled v stanje na področju rasizma, ksenofobije in diskriminacije nad priseljenci in manjšinami. Njegove glavne komponente so RED Zgodnji opozorilni sistem in RED Atlas rasizma, diskriminacije in enakosti. Potrebno je nadaljevati z dragocenim, že opravljenim delom in povezati take sisteme v eno orodje v korist vseh evropskih državljanov in državljanek. To pomeni pridobiti partnerje pri iskanju skupnih poti do financiranja trajnostne prihodnosti orodij za zločine iz sovraštva izven projektnega financiranja.

2.3 Zagotovite spremljanje poročil

LIGHT ON mobilna aplikacija in LIGHT ON spletna stran ponujata funkcionalno prijavo, kjer zločin iz sovraštva lahko prijavi bodisi priča bodisi žrtev. Za končnega uporabnika oz. uporabnico mora biti zelo jasno, kaj se dogaja s prijavo in ta mora imeti učinek. Strokovnjaki in strokovnjakinje, delujoči na področju zločinov iz sovraštva, morajo ovrednotiti in spremljati incidente. Poleg splošnega nadziranja orodja in vsebine, se je potrebno s prej omenjenim odgovornim partnerjem povezati v mrežo lokalnih nevladnih organizacij, skupnosti in državnih organov v vseh državah članicah, ki sodelujejo v boju proti zločinom iz sovraštva, in jih vključiti v aplikacijo ter jih usposobiti za delo s tem orodjem in jih seznaniti s tem, kako ga lahko vključijo v svoje delo.

2.4 Razširite informacije - promocija LIGHT ON mobilne aplikacije

Z LIGHT ON mobilno aplikacijo, ki je sedaj na voljo za različnih platformah, imamo odlično in uporabniku prijazno orodje za prijavljanje zločinov iz sovraštva in sovražnih simbolov. Aplikacija omogoča, da fotografijo iz kraja dogodka incidenta ali sliko sovražnega simbola neposredno naložite in pripnete k prijavi. To je vstopna točka za mlajšo generacijo, da kritično pristopi do zločinov iz sovraštva v svoji okolici in ukrepa proti njim z dokumentiranjem, kaj se pravzaprav dogaja "tam zunaj" po celi Evropi.

LIGHT ON mobilna aplikacija in spletna stran sta lahko dostopna točka za spletne skupnosti, ki so namenjene iskanju in prijavam zločinov iz sovraštva ter njegovemu zoperstavljanju. To funkcijo je potrebno spodbujati tako na spletu kot v realnosti. V vsaki od držav članic Evropske unije obstaja institucija za boj proti diskriminaciji in te so organizirane v EQUINET, Evropsko mrežo institucij za enakost, ki združuje 41 organizacij iz 31 evropskih držav. Čeprav se pogosto ne ukvarjajo izrecno samo z zločini iz sovraštva, so lahko dober partner pri promoviranju LIGHT ON mobilne aplikacije.

2.5 Omogočite brezplačen dostop do LIGHT ON mobilne aplikacije

LIGHT ON mobilna aplikacija je bila testirana na iPhone in Android platformah. Aplikacijo naj se naloži na Applov AppStore (<https://itunes.apple.com>) in na Googlov AppStore (<https://play.google.com>) ter naj se jo promovira s pozitivnimi komentarji in poročili uporabnikov in uporabnic v blogih aplikacije.

2.6 Pokažite, da deluje

Bistveno je, da se pokaže končnim uporabnikom in uporabnicam, da s tem ko poročajo o zločinih iz sovraštva, lahko naredijo spremembo. Zato je potrebno združiti najboljše primere prijav zločinov iz sovraštva in jih narediti javno dostopne. Pri tem postopku je potrebno spoštovati evropska pravila o varstvu podatkov. Te dobre prakse morajo biti razširjene s pomočjo aktivnih spletnih strani in stvarnih skupnosti.

2.7 Doseganje transnacionalnih ciljnih skupin s pomočjo različnih jezikov

Angleščina je eden najpogostejših jezikov v Evropi in je zato ključnega pomena v transnacionalni komunikacijski strategiji za projekt LIGHT ON. Da bi se izognili selektivnemu mehanizmu, ki temelji na družbenih razredih, je prav tako nujno nuditi dostop v drugih jezikih za tiste, ki nimajo možnosti, da bi razumeli angleščino. Večina LIGHT ON produktov že obstaja prevedenih v jezike projekta (italijanski, slovenski, madžarski in finski). Potrebno je raziskati možnosti za financiranje prevodov v več jezikov.

2.8 Širite LIGHT ON skupnost na spletu in izven spleta

Ključne za mednarodni trajnostni razvoj so aktivne spletne skupnosti kot tudi aktivne stvarne skupnosti, na katerih stoji prihodnost LIGHT ON projekta. LIGHT ON Facebook spletna stran je jedro spletne skupnosti. LIGHT ON mora biti privzet s strani že obstoječih spletnih skupnosti kot koristno orodje, ki ga lahko uporabijo v vsakdanjem življenju.

2.8.1. Širite logo LIGHT ON projekta

Ko je LIGHT ON logotip dejansko uporabljan, postane "privzetost" projekta očitna. Zato bi morale partnerske organizacije in posamezniki spodbujati svoje lastne mreže, da nudijo povezavo do LIGHT ON aplikacije in spletne strani ter jo tako promovirati.

2.8.2. Širite LIGHT ON brošuro

Spodbujajte druge skupnosti, da se seznanijo z LIGHT ON projektom in da širijo LIGHT ON brošuro na svojih spletnih straneh in blogih.

2.8.3. Spodbujajte video produkcijo, kot je nastala v okviru projekta LIGHT ON, tudi pri drugih projektih

Aktivno iščite sodelovanje z mladinskimi medijskimi projekti v državah članicah EU. Obstoječi LIGHT ON video posnetki in drugi video posnetki predstavljajo presenetljive učinke na spremembo situacije in dajejo presenetljive rešitve (glej npr: "Schwarzfahrer", povezava: <https://www.youtube.com/watch?v=il2wnw5CgLI>). Potrebno bi bilo spodbujati širjenje amaterskih video posnetkov iz mobilnih telefonov, ki posnamejo incident. Poleg organizacij in posameznikov, ki so že vključeni v LIGHT ON projekt, naj tudi druge nove organizacije in posamezniki širijo to idejo.

2.8.4. Sodelujte pri vizualni bazi LIGHT ON projekta in LIGHT ON BLIKI (vključujoč druge jezike)

Poiščite in spodbujajte posameznike, posameznice in skupine v državah članicah EU, ki opozarjajo na simbole sovraštva, sovražne besede in sovražno izražanje ter so pripravljeni prispevati k obstoječi vizualni podatkovni bazi in Bliki. Najdite tudi tukaj možnosti financiranja za nadaljnje prevode.

2.8.5. Širite informacijo o “Prepoznaj rasizem na spletu”

“Prepoznaj rasizem na spletu” je dobro strukturiran model vprašanj in odgovorov, ki podaja definicije in načine ravnanja. Še posebej koristen je seznam povezav na najpomembnejša družbena omrežja in njihove pritožbene sisteme. Bralec oz. bralka je voden skozi vsak korak v postopku prijave. Zato bi morali druge skupnosti na spletu in izven spleta spodbujati k sodelovanju z LIGHT ON in promovirati “Prepoznaj rasizem na spletu” na spletnih straneh in blogih. Ljudi z vplivom je treba tudi spodbujati, naj govorijo in pišejo v blogih o tem, kako prepoznati rasizem in kako se orodje lahko uporablja v njihovih skupnostih.

2.8.6. Ustvarite možnosti usposabljanja o preiskovanju in prijavi sovražnega govora na spletu

Priročnik za usposabljanje je celovito orodje, ki si prizadeva za krepitev vloge organov pregona (in drugih) pri prepoznavanju in prijavi zločinov iz sovraštva. Bistveno je, da nacionalne antidiskriminacijske institucije, druge državne institucije v sodelovanju z organi pregona, drugimi državnimi institucijami in civilno družbo, ustvarjajo priložnosti za usposabljanje znotraj organizacij.

2.8.7. Vključite akademsko sfero in raziskovalce ter raziskovalke

Razširjajte delo, analize in rezultate projekta Light On v akademski sferi ter med raziskovalci in raziskovalkami, ki se ukvarjajo s tovrstnimi temami, ter se pridružite učinkovitemu partnerstvu, vključno s posameznimi družboslovci in družboslovkami ali raziskovalnimi oddelki.

2.8.8. Vključite mlade in šolsko mladino

Light On prepoznava mlade in šolsko mladino kot ključno skupino, ki jo je potrebno doseči s svojim delovanjem (glej poročilo ISIG), zato je potrebno izvajati številne dogodke, seminarje, razprave ter izboljšati osveščenost o sovražnem govoru in uničujočih posledicah za manjšinske skupine in družbo na splošno.

